

Gezonde levensverwachting in Amsterdam 2015-2025

mei 2026

Deze factsheet biedt inzicht in de gezonde levensverwachting van Amsterdammers. We belichten de verschillen tussen mannen en vrouwen, stadsdelen en naar sociaaleconomische status. Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de Overall Coalitie van Amsterdam Vitaal & Gezond door de afdeling Onderzoek & Statistiek van de gemeente Amsterdam en GGD Amsterdam.

A'dammers
leven
gemiddeld
60 jaar in
goede
gezondheid

Kernpunten

- Landelijk is de gemiddelde gezonde levensverwachting bij geboorte gedaald tussen 2020-2024 en deze trend zien we ook in Amsterdam.
- In de periode 2023-2025 was de gemiddelde gezonde levensverwachting bij geboorte in Amsterdam 60 jaar voor zowel mannen als vrouwen. Dit is een daling van vier jaar ten opzichte van 2019-2021 en ligt ook iets lager dan de 61 jaar in de periode 2015-2017.
- De gezonde levensverwachting daalt door een verslechtering van de zelfgerapporteerde gezondheid, vooral bij inwoners die moeite hebben met rondkomen en jongvolwassenen.
- In Amsterdam zijn er duidelijke verschillen in levensverwachting en gezonde levensverwachting tussen sociaaleconomische groepen, wat de relatie tussen sociaaleconomische ongelijkheid en gezondheid benadrukt.
- Binnen de stad zijn de verschillen aanzienlijk: inwoners van stadsdeel Zuidoost leven gemiddeld negen jaar korter in goede gezondheid dan inwoners van de stadsdelen Zuid en Centrum. Het verschil met stadsgebied Weesp is zelfs tien jaar.
- In wijken met veel inwoners met een lage sociaaleconomische status (SES) is de gezonde levensverwachting bij geboorte 15 jaar korter dan in wijken met weinig inwoners met een lage SES, een verschil dat toegenomen is vergeleken met de periode 2019-2021.
- In de meeste wijken is de gezonde levensverwachting in 2023-2025 lager dan in 2019-2021 en vergelijkbaar met 2015-2017. Uitzondering hierop zijn wijken met zeer veel inwoners met een lage SES, waar de gezonde levensverwachting 4 tot 5 jaar lager is dan in 2015-2017 en 2019-2021.

Amsterdam Vitaal & Gezond (AV&G) heeft als doel dat in 2040 alle Amsterdammers gelijke kansen hebben op een goede gezondheid, waarbij kwetsbare groepen er ten opzichte van 2020 tien gezonde levensjaren bij krijgen ([Regioplan Amsterdam 2023-2026](#)). Om de voortgang te volgen, is periodiek inzicht in de gezonde levensverwachting essentieel. Deze factsheet biedt een overzicht van de gezonde levensverwachting in Amsterdam en belicht de verschillen tussen bevolkingsgroepen.

1 Daling gezonde levensverwachting door verslechtering ervaren gezondheid

De gemiddelde gezonde levensverwachting bij geboorte in Amsterdam bedroeg 60 jaar voor zowel mannen als vrouwen in de periode 2023-2025. Dit is een daling ten opzichte van 64 jaar in 2019-2021 en 61 jaar in 2015-2017. Tegelijkertijd is de gemiddelde totale levensverwachting licht gestegen van 81 jaar in 2019-2021 naar 82 jaar in 2023-2025. Dit betekent dat de daling van de gezonde levensverwachting toe te schrijven is aan een verslechtering van de zelfgerapporteerde gezondheid onder de inwoners van Amsterdam.

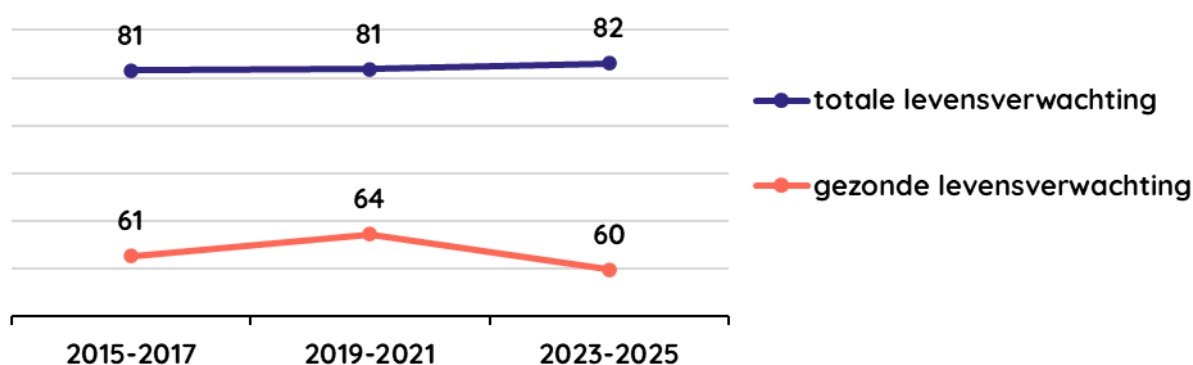
Toelichting daling gezonde levensverwachting

De exacte oorzaken van de daling in gezonde levensverwachting zijn volgens experts moeilijk te achterhalen, omdat deze afhankelijk zijn van veel verschillende factoren. Wel is duidelijk dat de trend zowel in Amsterdam als landelijk zichtbaar is. De totale levensverwachting in Nederland varieerde van 82 jaar in 2016, 81 jaar in 2020 naar 82 jaar in 2024, terwijl de gezonde levensverwachting daalde van 66 jaar in 2020 naar 63 jaar in 2024 ([CBS statline](#), [VZinfo](#)).¹

In Amsterdam lijkt de afname van ervaren gezondheid vooral sterk onder inwoners die moeite hebben met rondkomen. Factoren zoals de coronapandemie, de energiecrisis en inflatie hebben mogelijk hieraan bijgedragen.

Daarnaast is ook onder jongvolwassenen een duidelijke afname van de ervaren gezondheid zichtbaar ([GGD, 2024](#)). Zij rapporteren vaker mentale gezondheidsproblemen, meer eenzaamheid, een lager geluksgevoel en minder vertrouwen in de toekomst ([O&S, 2023](#), [O&S, 2024](#)). Dat juist onder jongvolwassenen de ervaren gezondheid verslechtert, sluit aan bij het beeld dat de gezonde levensverwachting vanaf geboorte sterk daalt, terwijl de gezonde levensverwachting vanaf 65 jaar tussen 2019-2021 en 2023-2025 vrijwel stabiel bleef op 11 jaar.

Figuur 1. Gemiddelde totale levensverwachting en levensverwachting in als goed ervaren gezondheid bij geboorte in Amsterdam, voor de periode 2015-2017, 2019-2021 en 2023-2025*.

*Vanaf 2023-2025 inclusief stadsgebied Weesp.

¹Voor de gezonde levensverwachting in 2016 zijn landelijk geen cijfers beschikbaar voor het totaal van mannen en vrouwen, maar wel apart. Landelijk zien we dat de gezonde levensverwachting in 2024 voor zowel mannen als vrouwen lager ligt ten opzichte van 2020 en 2016.

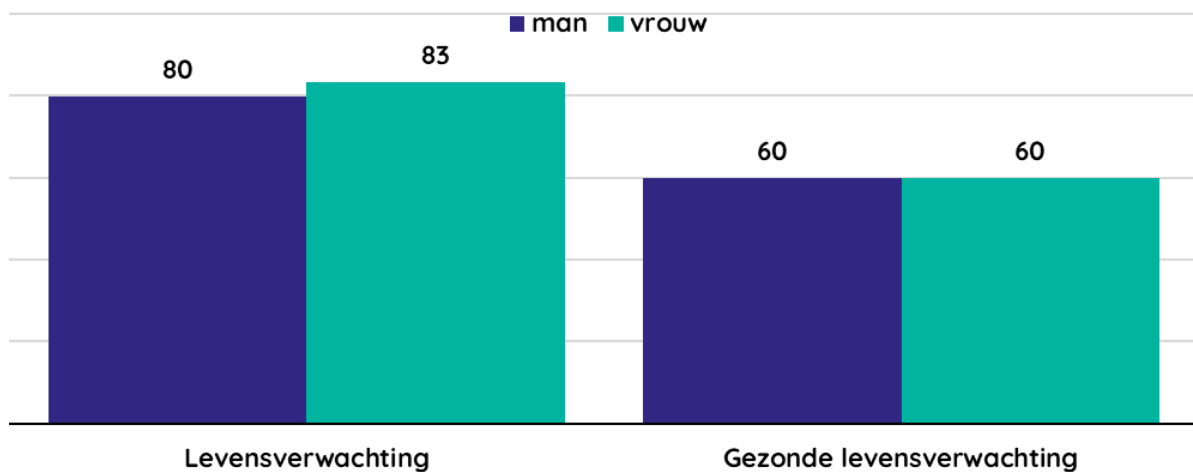
Wat is gezonde levensverwachting?

De gezonde levensverwachting geeft aan hoeveel jaren iemand naar verwachting in goede gezondheid zal leven op een bepaalde leeftijd, onder de voorwaarde dat in de toekomst de huidige kansen op sterfte en op 'ongezondheid' op elke leeftijd hetzelfde blijven. Het combineert in de huidige sterftekansen met de huidige ervaren gezondheid van een populatie in één getal. Het is een indicator voor de gezondheid van een populatie en geeft inzicht in zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de geleefde jaren.

2 Amsterdamse vrouwen leven langer dan mannen, maar niet langer in goede gezondheid

Amsterdamse vrouwen leven gemiddeld drie jaar langer dan mannen, met een totale levensverwachting van 83 jaar tegenover 80 jaar voor mannen in de periode van 2023-2025. Dit verschil zien we ook landelijk ([VZinfo, 2025](#)). De gezonde levensverwachting bij geboorte is vrijwel gelijk voor mannen en vrouwen: gemiddeld 60 jaar in de periode 2023-2025. De uitkomsten laten daarmee zien dat de langere levensverwachting van vrouwen gepaard gaat met meer ongezonde levensjaren.

Figuur 2. Totale levensverwachting (LV) en levensverwachting in gezonde jaren (GLV) naar geslacht, voor de periode 2023-2025.

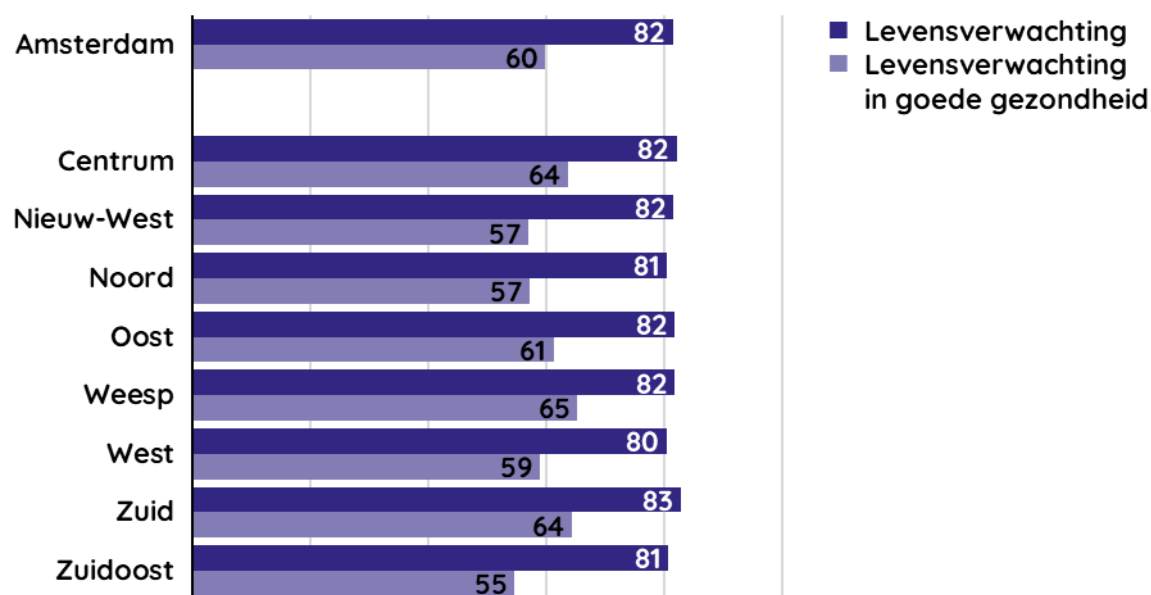

3 Verschillen in gezonde levensverwachting binnen Amsterdam lopen op tot tien jaar

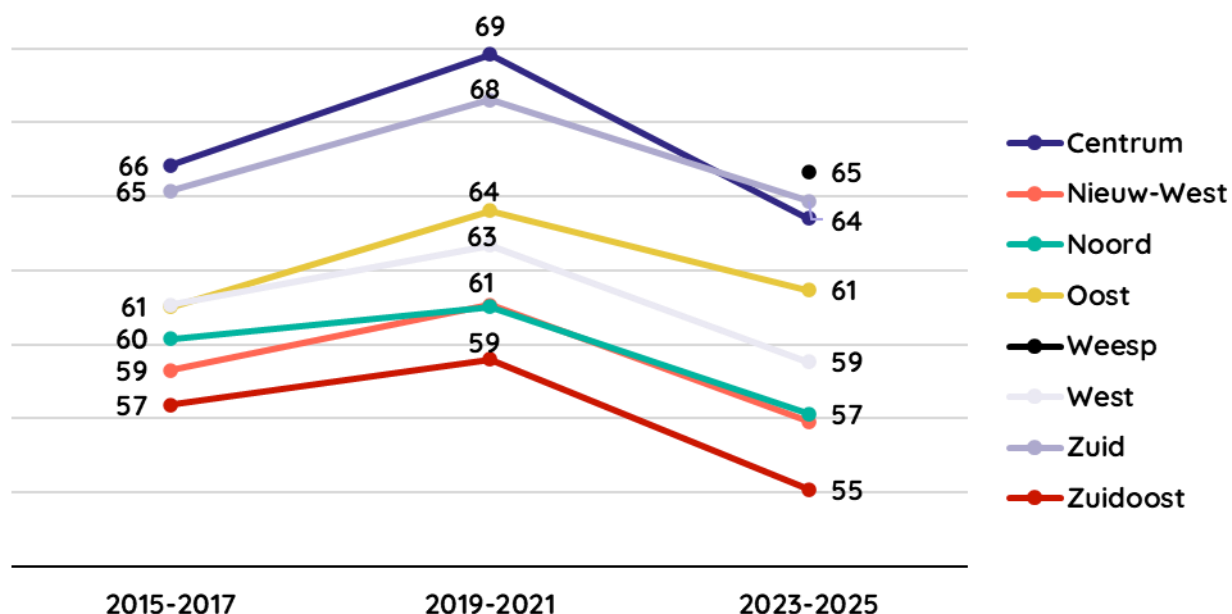
In 2024 varieert de totale levensverwachting bij geboorte binnen de stad, van 80 jaar in stadsdeel West tot 83 jaar in stadsdeel Zuid. De verschillen in gezonde levensverwachting zijn echter groter.

Tussen stadsdeel Zuidoost en de stadsdelen Zuid en Centrum bedraagt het verschil gemiddeld negen jaar. Vergeleken met stadsgebied Weesp loopt dit verschil op tot tien jaar. Stadsgebied Weesp en stadsdelen Zuid, Centrum en Oost scoren boven het gemiddelde van 60 jaar. In stadsdeel West ligt de gezonde levensverwachting rond het gemiddelde, terwijl deze in de andere stadsdelen onder het gemiddelde ligt.

Figuur 3. Totale levensverwachting en gezonde levensverwachting bij geboorte naar stadsdelen en stadsgebied Weesp, Amsterdam, 2023-2025.

Figuur 4. Gezonde levensverwachting bij geboorte naar stadsdelen en stadsgebied Weesp, Amsterdam, 2015-2017, 2019-2021 en 2023-2025.

4 Sociaaleconomische ongelijkheid: groepen in kwetsbare positie nog geen extra gezonde levensjaren

Voor Amsterdam zijn de verschillen in totale levensverwachting en gezonde levensverwachting tussen inwoners met een lage en hoge sociaaleconomische positie berekend door de 105 Amsterdamse wijken in vijf clusters te verdelen. Deze indeling is gebaseerd op het aandeel inwoners met een lage sociaaleconomische score (SES) in 2016 voor de periode 2015-2017, in 2021 voor de periode 2019-2021 en in 2023 voor de periode 2023-2025 ([Dashboard kerncijfers O&S](#)).

De resultaten laten zien dat in alle drie de periodes de totale levensverwachting bij geboorte in Amsterdamse wijken met weinig inwoners met een lage SES hoger is dan in wijken met een gemiddeld aandeel inwoners met een lage SES. In wijken met veel inwoners met een lage SES is de totale levensverwachting in 2023-2025 lager dan in wijken met een gemiddeld aandeel inwoners met een lage SES.

De grootste verschillen zijn te zien in de gezonde levensverwachting. In wijken met zeer veel inwoners met een lage SES is in 2023-2025 de gezonde levensverwachting bij geboorte 15 jaar korter dan in wijken met zeer weinig inwoners met een lage SES hebben. Dit verschil is toegenomen vergeleken met de periode van 2019-2021, toen was het verschil 13 jaar. Dit verschil van 13 jaar was ook te zien in de periode van 2015-2017, al ging het toen om wijken met veel inwoners met een lage SES in plaats van zeer veel inwoners met een lage SES.

In wijken met een zeer groot aandeel inwoners met een lage SES is het gemiddeld aantal gezonde levensjaren gedaald van 58 jaar in 2015-2017 naar 53 jaar in 2023-2025. In de andere wijken is de gezonde levensverwachting in 2023-2025, na een toename in 2019-2021, vergelijkbaar met 2015-2017.

Figuur 5. Totale levensverwachting bij geboorte en gezonde levensverwachting bij geboorte naar wijkenclusters op basis van percentage met een laag sociaaleconomische score, Amsterdam 2015-2017.

Wijkenclusters met	% inwoners met lage SES	Totale levensverwachting	Gezonde levensverwachting
Zeër klein aandeel inwoners met lage SES	≤21%	*83,3	*68,3
Klein aandeel inwoners met lage SES	22-26%	*81,4	*63,9
Gemiddeld aandeel inwoners met lage SES	27-38%	80,0	59,9
Groot aandeel inwoners met lage SES	39-43%	80,7	*55,1
Zeër groot aandeel inwoners met lage SES	≥44%	79,5	58,3

*significant verschil t.o.v. categorie 'gemiddeld aandeel inwoners met lage SES'

De wijken zijn ingedeeld op basis van de standaarddeviatie van het aandeel inwoners met een lage SES

Figuur 6. Totale levensverwachting bij geboorte en gezonde levensverwachting bij geboorte naar wijkenclusters op basis van percentage met een laag sociaaleconomische score, Amsterdam 2019-2021.

Wijkenclusters met	% inwoners met lage SES	Totale levensverwachting	Gezonde levensverwachting
Zeër klein aandeel inwoners met lage SES	≤18%	*84,1	*70,4
Klein aandeel inwoners met lage SES	19-23%	*82,3	*66,9
Gemiddeld aandeel inwoners met lage SES	24-35%	80,1	62,9
Groot aandeel inwoners met lage SES	36-40%	79,9	*59,1
Zeër groot aandeel inwoners met lage SES	≥41%	79,5	*57,1

*significant verschil t.o.v. categorie 'gemiddeld aandeel inwoners met lage SES'

De wijken zijn ingedeeld op basis van de standaarddeviatie van het aandeel inwoners met een lage SES

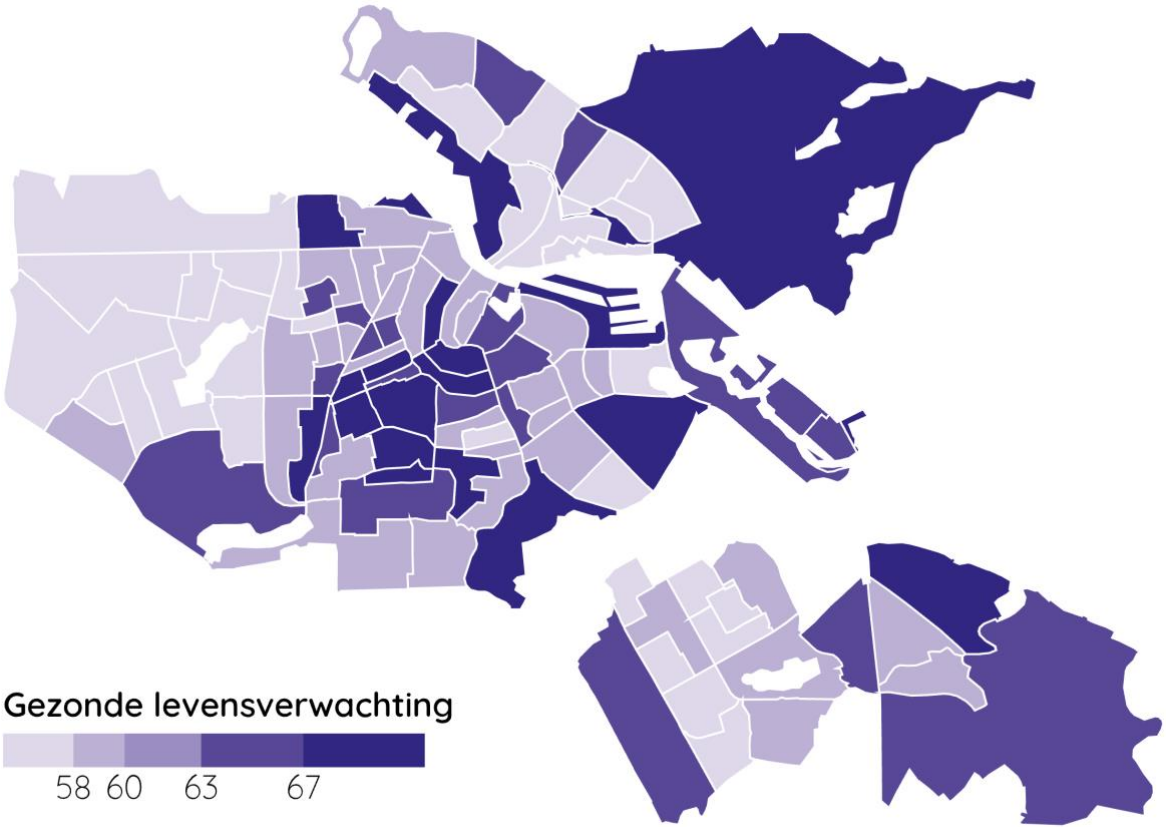
Figuur 7. Totale levensverwachting bij geboorte en gezonde levensverwachting bij geboorte naar wijkenclusters op basis van percentage met een laag sociaaleconomische score, Amsterdam 2023-2025.

Wijkenclusters met	% inwoners met lage SES	Totale levensverwachting	Gezonde levensverwachting
Zeër klein aandeel inwoners met lage SES	≤17%	*84,3	*68,3
Klein aandeel inwoners met lage SES	18-23%	*83,0	*63,7
Gemiddeld aandeel inwoners met lage SES	24-34%	81,2	59,9
Groot aandeel inwoners met lage SES	35-39%	80,2	*55,0
Zeër groot aandeel inwoners met lage SES	≥40%	*80,0	*53,3

*significant verschil t.o.v. categorie ‘gemiddeld aandeel inwoners met lage SES’

De wijken zijn ingedeeld op basis van de standaarddeviatie van het aandeel inwoners met een lage SES

Figuur 8. Gezonde levensverwachting bij geboorte naar wijkenclusters op basis van percentage met een laag sociaaleconomische score, Amsterdam 2023-2025.

5 Cijfers onderstrepen AV&G doel om gezondheidsverschillen te verkleinen

In 2024 is de gemiddelde gezonde levensverwachting in Amsterdam bij geboorte 60 jaar. Er zijn echter grote verschillen in gezonde levensverwachting binnen de stad: tussen stadsdeel Zuidoost en stadsgebied Weesp is er een verschil van 10 jaar, en tussen de rijkste en armste wijken zelfs 15 jaar. De verschillen tussen de rijkste en armste wijken lijken bovendien toe te nemen. Deze cijfers benadrukken de samenhang van sociaaleconomische ongelijkheid met gezondheid. AV&G zet zich in om deze kloof te verkleinen en streeft ernaar dat de verschillen in gezonde levensverwachting tegen 2040 afnemen. Dit doen ze door te focussen op factoren zoals roken, beweging en gezonde voeding.

De gezonde levensverwachting wordt elke vier jaar gemonitord, met de volgende meting voor de periode 2027-2029 gepland in het tweede kwartaal van 2030.

Hoe is de gezonde levensverwachting berekend?

We hebben de methode van Sullivan gebruikt. Eerst is de totale levensverwachting bij geboorte bepaald aan de hand van bevolkings- en sterftcijfers in Amsterdam over de periode 2015-2017, 2019-2021, en 2023-2025. Dit cijfer geeft aan hoeveel jaren een pasgeborene gemiddeld zal leven, bij gelijkblijvende sterftekansen. Vervolgens is de totale levensverwachting opgesplitst in gezonde en ongezonde jaren, op basis van enquêtegegevens over de ervaren gezondheid per leeftijdsgroep. De ervaren gezondheid is bepaald door te vragen: "Hoe is over het algemeen uw gezondheid?" Mensen die antwoorden met 'zeer goed' of 'goed' worden gerekend tot de groep met een goede gezondheid. Uit de volgende bronnen zijn data gebruikt voor de berekening van de gezonde levensverwachting:

- [Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016, 2020 en 2024, GGD'en, CBS en RIVM](#) (Public Health Monitor 2016, 2020 and 2024, of the Community Health Services, Statistics Netherlands and the National Institute for Public Health and the Environment)
- [Staat van de Stad enquête, 2016, 2020 en 2024, O&S](#)
- Regionaal Enquête Beroepsbevolking, 2020 en 2024, O&S
- Bevolkings- en sterfteregistraties in de Basisregistratie Personen (BRP)

Vanaf de periode 2023-2025 is stadsgebied Weesp ook meegenomen in de berekeningen, omdat Weesp sinds 2022 deel uitmaakt van Amsterdam.

Hoe zijn de wijken ingedeeld in SES-clusters?

De 105 Amsterdamse wijken zijn voor de periode van 2023-2025 verdeeld in vijf clusters op basis van het aandeel inwoners met een [lage sociaaleconomische status \(SES\)](#) in die periode:

- Zeer klein aandeel inwoners met lage SES: 21 Amsterdamse wijken
- Klein aandeel inwoners met lage SES: 21 Amsterdamse wijken
- Gemiddeld aandeel inwoners met lage SES: 34 Amsterdamse wijken
- Groot aandeel inwoners met lage SES: 12 Amsterdamse wijken
- Zeer groot aandeel inwoners met lage SES: 22 Amsterdamse wijken

Ditzelfde is gedaan voor de periode 2015-2017 en 2019-2021.

De SES meet de maatschappelijke positie van personen, op basis van hun opleiding en gestandaardiseerd huishoudinkomen. Vervolgens is de totale levensverwachting en gezonde levensverwachting voor de inwoners van deze vijf wijkenclusters berekend.

Meer informatie...

<https://vitaalgezond.amsterdam/>

auteurs

Ranu Sewdas
Henriëtte Dijkshoorn

Onderzoek en Statistiek
GGD Amsterdam

met medewerking van:

Anton Kunst
Anneloes van Schaik
Idske de Jong

Amsterdam UMC
Onderzoek en Statistiek
Onderzoek en Statistiek

Colofon

Amsterdam Vitaal & Gezond

is een samenwerkingsverband van:
Gemeente Amsterdam, Zilveren Kruis,
Cliëntenbelang Amsterdam, Sigra en Elaa

Onderzoek en Statistiek

onderzoek.amsterdam.nl

contact

info@vitaalgezond.amsterdam